

Jeg vil lige til slut nævne et citat fra Berlingske Tidende den 24. november dette år. Der står: »Flertal på Færøerne for øget selvstyre. Et flertal på Færøerne går nu ind for, at færinger får enten endnu større selvstyre eller helt løsrives fra det danske samfund.«

Derfor kan man nok sætte spørgsmålstegn ved, om Færøerne i det hele taget ønsker flere formelle institutioner oprettet, hvis det er sådan, at befolkningen hellere vil løsrives helt.

Jette Gottlieb (EL):

Man kan sige, at af sympati og mange tak kan ethvert forslag dø. Jeg finder beslutningsforslaget om oprettelse af et rigsråd for Danmark, Grønland og Færøerne særdeles interessant, og Enhedslisten kan støtte forslaget.

Der skal dog siges lidt til det. Det har altid forekommet mig absurd, at Danmark har følt sig kaldet til at være besluttende om alle de spørgsmål, som ikke er omhandlet af hjemmestyreordningerne. Jeg tænker her på spørgsmål om udenrigs- og sikkerhedspolitik og retten til at indgå internationale aftaler, f.eks. vedrørende samarbejde i Arktis, arktisk fiskeri og sådan nogle ting, som Danmark jo sådan set ikke har meget at gøre med.

Sådan nogle spørgsmål kunne passende indgå i og behandles besluttende i et egentligt rigsråd, dvs. et besluttende lovgivende organ, som er omfattet af de tre rigsdeler, men nu er det altså ikke det, der er foreslået her. Der er foreslået et rådgivende organ, og det er en slags rigsudvalg, vil jeg snarere kalde det, der på såvel parlamentarisk som på regeringsniveau kan drøfte og rådgive.

I bedømmelsen af, om et sådant organ er betydningsfuldt, må vi se på, om nogle af de konflikter, som vi rent faktisk har set i de senere år, ville have fået et mere værdigt forløb. Jeg tænker selvfølgelig her på Thulesagen og på den færøske banksag. Jeg er faktisk overbevist om, at begge disse sager ville have fået et bedre og mere åbent forløb, hvis et organ som det foreslåede havde eksisteret.

Jeg vil her specielt lægge vægt på, at det er et kontaktorgan, der både rummer regeringsmedlemmer og parlamentarikere. Jeg er godt klar over, at der findes forskellige kontaktorganer på forskelligt niveau; men en svaghed ved disse er, at de stort set alle sammen er tosidige. En ægte styrkelse af et rigsfællesskab bør rumme alle tre parter samtidig og med både parlamentariker- og regeringsdeltagelse. Det kunne så overflø-

diggøre de andre organer, og det var måske ikke så galt.

Enhedslisten kan støtte forslaget.

Hans Erik Hillerup-Jensen (CD):

Det foreliggende forslag til folketingsbeslutning fremsat af en række fremstående medlemmer af den konservative folketingsgruppe med hr. Hans Engell i spidsen vidner om et ægte engagement i spørgsmålet om at finde en løsning på registrerede samarbejdsproblemer i relationerne til Grønland og Færøerne. Dette engagement deles af CD.

Forslagsstillerne fortjener tak, fordi de med dette forslag er med til at åbne for en måske bredere dialog omkring Danmark, Grønland og Færøerne og den indbyrdes forståelse mellem de tre hovedbestanddele af det danske rigsfællesskab.

I det daglige savnes der ofte en forståelse for de problemer, som vi i dag oplever omkring den samfundsmæssige udvikling i de tre dele af det danske rige. Mangelen på et egentligt engagement er måske grunden. Igenem mange hundrede år har de tre lande været knyttet til hinanden med et utal af bånd.

For CD er det af betydning, at båndene mellem rigsfællesskabets forskellige dele forbliver stærke og endda styrkes. De konservative forslagsstillere har rørt ved noget væsentligt.

Måske kan vi i Danmark med rette bebrejde os selv, at vi ikke har været mere engagerede i udviklingen i Grønland og på Færøerne, end tilfældet har været. Måske skyldes det ligegyldighed fra visse danskeres side, måske har frygten for at blive beskyldt for formynderi fra dansk side været en grund til ikke at tage større og mere aktiv del i Grønlands og Færøernes udvikling.

De to dele af rigsfællesskabet har måske ret så ukritisk blot fået større kronebeløb stillet til rådighed fra det øvrige Danmark for at få hjulene til at løbe rundt i samfundsmaskineriet i Grønland og på Færøerne uden et ikkeformynderisk kiggeri over skulderen.

Ud fra et ægte ønske om at forbedre relationerne på alle planer må vi samtidig vende os mod de mere konkrete sider af det konservative forslag til folketingsbeslutning og se, hvilke dele man med fordel kan bringe i anvendelse. For CD er det vigtigt, at det prisværdige i forslaget ikke går op i en unødigt institutionalisering af forbindelserne, således at der herigennem skabes snærende bånd af en formel karakter og det